

RAADSCONSULTATIEBRIEF

Zaaknummer: 428774
Documentnummer: 428843

Datum: 17 juli 2023
Portefeuille(s): Dronten Ontwikkelt - Toekomstvisie
Portefeuillehouder(s): Wethouders Van Bergen en Lap
Contactpersoon: Karin IJssel
Tel.nr.: 06 – 22 06 14 25
E-mailadres: k.ijssel@dronten.nl

Onderwerp Uitvoering Participatie Toekomstvisie Dronten 2050

Aanleiding

Op 21 januari 2021 heeft de raad het besluit genomen om een integrale visie (die ook dient als omgevingsvisie) op te stellen en daarbij het participatieniveau 'coproductie' te hanteren.

Nu de raad richting heeft gegeven aan de woningbouwopgave met 'Richting aan de groei' kan het participatieproces voor de Toekomstvisie (voorheen: integrale visie) worden gestart. Het college heeft het proces verder uitgewerkt in de notitie "Mensen maken de samenleving: in coproductie op weg naar een Toekomstvisie Dronten 2050" (d.d. 10 juli 2023, hierna: de notitie). Het college wil de raad graag consulteren over het proces dat wordt beschreven in deze notitie. De notitie beschrijft ook de inhoudelijke kaderstelling door uw raad. Daarover leggen wij u separaat een raadsvoorstel voor waarover u op 2 november kunt besluiten..

Consultatiepunten

1. Heeft de raad op- en/of aanmerkingen en/of toevoegingen bij de in de notitie omschreven werkwijze rond het Dronter Toekomstberaad en de werkateliers?
2. Kan de raad zich vinden in de manier waarop het college de raad wil informeren tijdens het participatieproces, namelijk via het actief attenderen op nieuwe publicaties op de algemeen toegankelijke website en via bijpraatmomenten met mensen die betrokken zijn bij het Toekomstberaad, waarbij het Toekomstberaad zelf ook invulling kan geven aan die bijpraatmomenten?

Toelichting / bestuurlijke context consultatiepunten

Ad 1: Werkwijze rond het Dronter Toekomstberaad en de werkateliers

In de notitie hebben wij de eerdere relevante raadsbesluiten uitgewerkt tot een goed doordacht proces om de participatie van inwoners en van maatschappelijke organisaties en bedrijven tot zijn recht te laten komen. Op basis van voortschrijdend inzicht geven we op een aantal punten een iets andere invulling dan destijds bedacht.

Deze aanpassingen zijn enerzijds gebaseerd op inzichten van verschillende wetenschappers en ervaringen die elders zijn opgedaan door bureaus die zich specialiseren in participatie. Anderzijds geven ze een betere invulling aan de wens van de raad om bij participatie een evenwichtigere vertegenwoordiging van de samenleving te bewerkstelligen.

De belangrijkste aanpassingen zijn:

- a. We kiezen voor een grote groep – het Dronter Toekomstberaad – die over het hele grondgebied en de hele samenleving nadenkt. Daardoor groeit de kans op een eerlijke afspiegeling. Een zo eerlijk mogelijke afspiegeling gaan we bereiken door middel van werving en loting zoals in de notitie beschreven.
Deze insteek komt in de plaats van de kerngroepen per gebied en een Dronter30 van vertegenwoordigers uit die kerngroepen. Deze onderverdeling en beperkte aantallen per deelgroep maken het statistisch heel lastig om een eerlijke afspiegeling van de bevolking te bewerkstelligen.
- b. We kiezen ervoor om de deelnemende inwoners een vrijwilligersvergoeding te geven voor hun deelname aan het Dronter Toekomstberaad. We doen dit op basis van praktijkervaringen elders:
 1. Ten eerste vragen we een flinke inzet van mensen. Gedurende een halfjaar zullen ze elke maand twee dagdelen bij elkaar zijn voor het leren, in gesprek gaan en komen tot uitspraken voor de Toekomstvisie. Alles bij elkaar vragen we voor de bijeenkomsten 6 tot 8 dagen van hun tijd. Het voorbereiden van die bijeenkomsten komt daar nog bij.
 2. Ten tweede kan een vergoeding helpen om obstakels voor deelname weg te nemen of de motivatie vergroten.
 3. Ten derde laat de vergoeding zien dat we als gemeente de inzet van de deelnemers erg waarderen. Uit onderzoek blijkt dat een vergoeding helpt om mensen over de streep te trekken en ook om groepen die normaal niet meedoen aan participatie nu wel te bereiken.
- c. Met de keuze voor het Dronter Toekomstberaad in plaats van kerngroepen/Dronter30 hebben we ook gekozen om alleen de inbreng van inwoners via het Toekomstberaad te laten lopen. De inbreng van maatschappelijke organisaties, belangengroepen en bedrijven loopt via wat we noemen 'werkateliers'. Dit vervangt het oorspronkelijke idee dat de kerngroepen waren samengesteld uit inwoners en vertegenwoordigers van (semi-) professionele organisaties.
Inhoudelijk zijn de opbrengsten van Dronter Toekomstberaad en werkateliers gelijkwaardig. De afweging wat met de opbrengsten van de werkateliers te doen, is aan het Toekomstberaad. In het eindresultaat van het Toekomstberaad zal worden toegelicht wat er met die opbrengsten is gedaan.

Ad 2: Betrokkenheid van de raad tijdens het participatieproces

Het is voor ons als college belangrijk te weten of de raad zich kan vinden in de manier waarop het college de raad wil informeren tijdens het participatieproces.

Het college organiseert in elk geval:

- a. Dat het proces van het Toekomstberaad en de werkateliers goed te volgen is voor iedereen, doordat op een website op allerlei toegankelijke manieren verslag wordt gedaan van het proces en van de inhoud. Voor wie dat wil, zijn de informatiebronnen die het Toekomstberaad krijgt aangeboden, via de website toegankelijk.
- b. Dat de raad regelmatig wordt bijgepraat over het participatieproces door mensen die nauw bij het Toekomstberaad zijn betrokken. Het kan dan gaan om de begeleiders van het Toekomstberaad, om actief betrokken medewerkers of om vertegenwoordigers van het Toekomstberaad zelf. Het Toekomstberaad krijgt zelf ook ruimte om aan deze bijpraatmomenten invulling te geven.

Vervolgproces

Wat we gaan doen met de opbrengst van deze consultatie

Wij zullen als college de door u geuite op-, aanmerkingen en toevoegingen verwerken in de aanpak van het participatieproces. Wanneer dit leidt tot ingrijpende wijzigingen, zullen wij u in een raadsinformatiebrief hierover inlichten.

Het vervolgproces na deze consultatieronde

De globale planning voor het vervolg is:

- Besluitvorming inhoudelijke kaderstelling voor het participatieproces: 2 november 2023
- Participatieproces voorbereiden: oktober - december 2023
- Participatieproces Toekomstvisie: 1^e halfjaar 2024
- Informeren raad over aanpak proces Samenlevings- en Omgevingsvisie: medio 2024
- Behandeling Toekomstvisie door de raad: 2^e halfjaar 2024
- Toekomstvisie uitwerken tot Samenlevings- en Omgevingsvisie: 2^e halfjaar 2024/begin 2025
- Wettelijke procedures: 1^e halfjaar 2025
- Besluitvorming Samenlevings- en Omgevingsvisie: 2^e halfjaar 2025

De rol van de raad in het vervolg

Wanneer het Toekomstberaad zijn werk heeft afgerond, is het de raad die het advies voor de Toekomstvisie in ontvangst neemt. Het past bij coproductie dat de raad de Toekomstvisie behandelt als een zwaarwegend advies. Dat betekent dat de raad alleen van het advies afwijkt als hij goed motiveert waarom het noodzakelijk is om af te wijken van of eventueel aan te vullen op (delen van) het advies.

Het is voor inwoners vooral van belang is, dat de raad laat blijken hun advies goed te hebben gehoord. Als goed wordt onderbouwd en wordt uitgelegd waarom (punten uit) het advies niet (helemaal) worden overgenomen, hoeft dat niet te leiden tot een afname van het vertrouwen in de politiek. Daarbij is ook van belang dat het duidelijk is wanneer en hoe de raad een beslissing neemt over de Toekomstvisie.

De besluitvorming die voorafging:

- Raadsvisie op inwonersparticipatie, raadsbesluit 17-09-2019
Essentie: inwoners staan centraal en worden eerder, vaker en intensiever betrokken. Zo krijgen ze begrip voor elkaars belangen. Daarom vormt dialoog de basis bij en acteert de gemeente eenduidig.
- Uitvoeringsnota Inwonersparticipatie, raadsinformatiebrief 05-02-2020
Essentie: participanten weten vooraf waar ze aan toe zijn, diversiteit is belangrijk, Vijf treden: 1. informeren, 2. raadplegen/consulteren, 3. adviseren, 4. co-creëren/coproduceren, 5. (mee-) beslissen.
- Startnotitie integrale visie, raadsbesluit 21-01-2021
Essentie: Wat is en wat 'doet' de visie? De visie:
 - a. Bevat maatschappelijke effecten en ambities
 - b. Gaat over één leefomgeving en is dus integraal
 - c. Is adaptief en heeft dus een onbepaalde looptijd
 - d. Geeft invulling aan 'werken vanuit de bedoeling' en 'denk vanuit de gebruiker'

- e. Start vanuit een open houding (bestaand beleid op de achtergrond) en de leidende principes Omgevingswet: vertrouwen, verantwoordelijkheid, ruimte geven, draagkracht samenleving, vernieuwend
 - f. Geeft ruimte aan denken op drie visionaire niveaus (gemeentebreed, gebiedsniveau, niveau leefomgeving)
 - g. Faciliteert de samenleving die de visie maakt (gemeente als mogelijkmaker)
- Procesnotitie Dronten Ontwikkelt (raadsbesluit 27-01-2022)
Vijf fasen:
 - a. Inventarisatie & ontwikkeldocument (gereed)
 - b. Ophalen input voor Drontense principes (gereed)
 - c. Strategische keuzes woningbouwopgave en over andere opgaven (gereed)
 - d. Visievorming via coproductie
 - e. Brede raadpleging samenleving over de visieVier redenen voor coproductie:
 - a. Democratie (mensen invloed geven)
 - b. Bewustzijn (mensen laten meedenken over opgaven)
 - c. Kwaliteit (kennis benutten)
 - d. Eigenaarschap (gedeeld tussen samenleving en gemeente)

De besluitvorming die nog volgt:

- Raadsbesluit over zwaarwegend advies Toekomstvisie (2^e helft 2024)
- Raadsbesluit over de Samenlevings- en Omgevingsvisie (2^e helft 2025)

Bijlagen

Bijlage(n) bij deze raadsconsultatiebrief:

1. Uitvoering participatie Toekomstvisie Dronten 2050 (documentnummer)
2. Invuloefening 'De open plek in het bos' (documentnummer)

De Secretaris,

De Burgemeester,

Bijlage 1
Mensen maken de samenleving: in coproductie op weg naar een Toekomstvisie
Dronten 2050

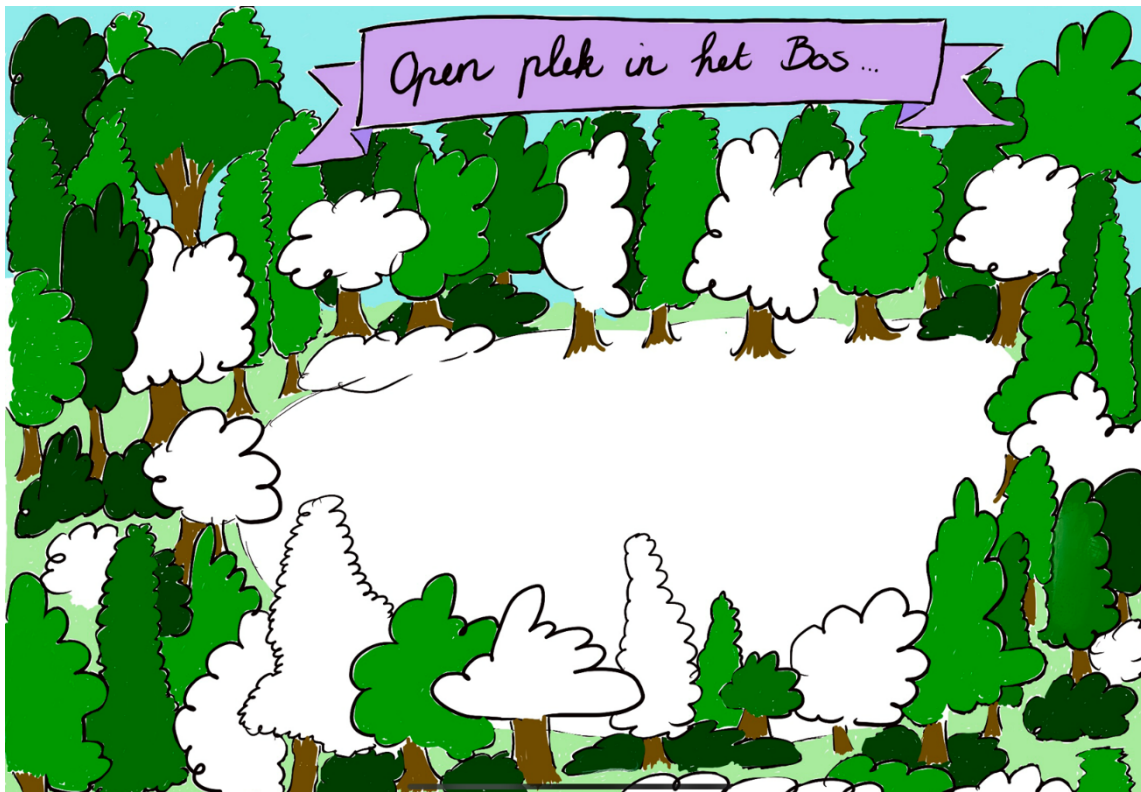
Separate bijlage

Bijlage 2

De metafoor van de open plek in het bos

Als er in een bos een plek openvalt, is dat vaak de plek waar mooie nieuwe dingen kunnen ontstaan. We gebruiken de metafoor van de open plek in het bos dan ook om de kaders voor en het mandaat van het Toekomstberaad te beschrijven.

1. Het bos is een gegeven

Dit is het gebied dat om de open plek heen ligt. Het bos is voor de participatie een gegeven. Het is niet onveranderlijk, maar valt buiten de vraag aan de deelnemers. Het bos staat vol, want:

- Dronten ligt nu eenmaal waar het ligt. De bodem, het watersysteem, de lucht en de omgeving die Dronten omringt, hebben we er gewoon bij gekregen. Dat is een gegeven.
- Dronten is allang geen lege kaart meer. Er staan woningen en bedrijven, er zijn landbouwgronden en parken, er liggen wegen, fiets- paden en nog veel meer. Dat is de leefomgeving die we zelf hebben gecreëerd.
- Dronten is ook een levendige samenleving. Mensen wonen, werken en recreëren hier. Ze hebben hun sociale leven. Er zijn verenigingen, clubs, zorgnetwerken, festivals en sportevenementen. Kortom, er is ook al een samenleving.
- Ook het kader van wet- en regelgeving van de landelijke, provinciale of Europese overheid is een onderdeel van het bos. We kunnen dat als lokale overheid niet zomaar veranderen. Bindende afspraken met andere overheden, horen ook tot dit deel van het bos, omdat het voor de raad of het college niet mogelijk is om deze uit te schakelen.

2. De open plek is voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties

Dit is de plek die je aanbiedt aan de deelnemers in de participatie. Het is de plek waar de gemeente bewust ruimte maakt voor de inbreng van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Het is belangrijk dat goed duidelijk is hoe groot de open plek wel en niet mag zijn.

Nog belangrijker: als je de open plek eenmaal hebt gepresenteerd als de ruimte waar mensen hun gang mogen gaan, is het voor deelnemers heel frustrerend als later alsnog een hoek van de open plek wordt afgesneden. Als dat van de rijksoverheid komt, bijvoorbeeld, dan kan de gemeente dat (misschien) niet helpen. Maar als je als gemeente de ruimte die je hebt geboden, alsnog in gaat perken, dan is dat een recept voor een flinke vertrouwensbreuk.

De in te kleuren bosrand (witte bomen) wordt gevormd door de kaders die de gemeente zelf stelt

Kaders die het college voorstel te respecteren:

- Dat Dronten gaat groeien naar 60.000 inwoners in 2050.
Motivatie: dat besluit is nog maar net genomen, het is op basis van participatie tot stand gekomen, het heeft dezelfde horizon en het betreft afspraken die met de nationale overheid worden gemaakt;
- Dat de Drontense Principes als uitgangspunt moeten worden meegenomen.
Motivatie: Ook de Drontense Principes zijn recent vastgesteld en in gesprek met inwoners ontwikkeld. Ze zijn bedoeld als een kompas en ontwikkeld als aanloop naar de Toekomstvisie.
- Dat voor Swifterbant de Dorpsvisie Swifterbant als uitgangspunt moet worden genomen.
Motivatie: De Dorpsvisie Swifterbant is vastgesteld als resultaat van een participatieproces met de inwoners en kan op een breed draagvlak rekenen. Het bevat al een wensbeeld voor de ontwikkeling van Swifterbant en kan binnen het Toekomstberaad verder worden ontwikkeld om aan te sluiten op de beelden voor 2050.

Heeft de raad boven op bovengenoemde inhoudelijke kaders aanvullingen wat in het participatieproces meegenomen moet worden of wat juist niet ter discussie mag staan?

